

Allmänna uppfödar- och registreringsbestämmelser 2024

Innehåll

Inledning	2
Stamboksbevis	3
Hälsa	4
Hälsoprogram	4
Hjärtundersökning	4
Ögonlysning	4
Patellaundersökning (PL)	5
Armbågsledsröntgen (ED)	5
Höftledsröntgen (HD)	5
Övriga tester	5
Övrigt	6
Genetiska Hälsotester	6
Övriga DNA resultat	7
Artificiell insemination (AI)	8
Avelsspärr & Registreringsförbud	8
Dispens	9
ÖVRIGT	9
Bilagor	10

Inledning

Hundägare kan alltid kontakta Avelskommittén (AK) för råd och anvisningar innan planerad avel. SHK som klubb tar inte avelsansvar för gjorda kombinationer utan detta ligger på den enskilde uppfödaren.

Uppfödare måste registrera sin kennelverksamhet hos SHK innan tredje valpkullen, oavsett om valpkullen är registrerad hos SHK eller inte.

Uppfödaren ska även uppfylla SHK:s regler:

- Att i avel endast använda hundar som är friska och sunda samt som är exteriört, arbetsmässigt och mentalt rastypiska.
- Att ej inneha mer än 10 hundar hos fodervärd eller bibehållen avelsrätt.
- Att följa de hälsoprogram och registreringskrav som respektive SHK-ansluten rasklubb beslutat. Avkommor från hundar som inte uppfyller kraven registreras inte.
Ras utan SHK-ansluten rasklubb hänvisas till svensk rasklubb utanför SHK.
- Hund som vid utställning eller prov erhållit diskvalificerad på grund av mentalitet eller hälsoproblem får inte användas i avel utan att efter incidenten ha genomförd SHK Hundtest eller likvärdigt, respektive veterinärintyg som säger att hunden utifrån sin fysik och hälsa är lämplig för avel.
- Meritkrav för SHK, utöver de generella kraven, där minst ett måste uppfyllas:
 1. Exteriörbedömd/beskriven med lägst Very good kvalitet.
 2. Lägst godkänt bronsklass vid SHK:s arbetsprov.
 3. Lägst motsvarande Working class certificate (WCC - FCI) från rasspecifika arbetsprov.
 4. Genomfört SHK Hundtest, eller motsvarande.

Högre meritkrav kan förekomma från respektive rasklubb ansluten till SHK.

SHK-an slutna rasklubbars registreringsregler och hälsoprogram som har godkänt av SHK tar prioritering.

Stamboksbevis

För att stambokföra *individuell hund i SHK gäller:

- Ägaren, som även är den som ansöker, ska vara medlem i SHK.
- Hunden ska ha en stamtavla eller ett registreringsbevis via organisation som SHK erkänner med kompletta uppgifter på hundens härstämning i minst 3 generationer (3 led).
Om hundens stamtavla eller registreringsbevis tillhör en organisation som SHK inte erkänner men motivation finns för att registrera hunden så måste detta ansökas av ägaren direkt till SHK:s Centralstyrelse (CS) eller respektive SHK-ansluten rasklubb. Detta kan bidra med fördröjd hanteringstid.
- Hundens ID-märkning ska vara kopplad till ägaren i Jordbruksverkets register över hundar.

För att stambokföra *valpar/valpkull gäller att:

- Valpkullens moder måste vara stambokförd via SHK och fadern måste ha en stamtavla eller ett registreringsbevis via SHK eller organisation som SHK erkänner.
Om faderns stamtavla eller registreringsbevis tillhör en organisation som SHK inte erkänner men motivation finns för att registrera hunden så måste detta ansökas av ägaren direkt till SHK:s CS eller respektive SHK-ansluten rasklubb. Detta kan bidra med fördröjd hanteringstid.
- Samtliga valpar inom kullen måste stambokföras vid ansökningstillfället. Det är ej möjligt att stambokföra enskild valp inom kullen.
- Varje valps namn får ej vara längre än 35 tecken inklusive mellanslag för SHK-ansluten kennelinnehavare. För uppfödare utan kennel inom SHK får namnet ej vara längre än 14 tecken och enbart ett namn tillåts. Om bindestreck används får samma "förnamn" ej upprepas på andra hundar.
- Om uppfödare ej innehaver avelsrätten på både avelsdjuren: vid stambokföring av valpkull behövs ett parningsavtal bifogas med uppgifter på båda avelsdjuren samt signatur & uppgifter på samtliga som innehaver avelsrätten på avelsdjuren.
- Ha de tillstånd som krävs från Länsstyrelse och kommun samt följa Jordbruksverkets regler för hundhållning, avel och uppfödning av hundar.

**Ytterligare krav kan förekomma från SHK-ansluten rasklubb för respektive ras.*

Uppskattad hanteringstid för stambokföring är 2-3 veckor efter mottagen betalning och samtliga underlag. Fördröjningar kan ske under högtider.

Hälsa

Samtliga hälsotester gällande båda avelsdjuren måste utföras innan parning och tidigast efter **12 månader fyllda**. Hälsoprogram för respektive ras kan ha en högre åldersgräns men aldrig lägre än 12 månader.

Samtliga intyg, resultat inkluderade, ska skickas till ak@svenskahundklubben.se före registrering av valpkull. Dispens kring specialfall söks från AK eller berörd SHK-ansluten rasklubb.

Hälsoresultat från veterinär/organisation erkänd av SHK godkänns.

Hund bosatt i Sverige ska röntgas i Sverige och avläst av en SHK erkänd veterinär/organisation. Hälsointyg från utländska organisationer och veterinär skickas till ak@svenskahundklubben.se för bedömning.

Hälsointyg från andra organisationer skickas till AK, i god tid, för dispens.

Intyg utfärdad av legitimerad veterinär i Sverige räcker när det gäller ögonlysning och patella om inte rasklubbens hälsoprogram för respektive ras säger annat.

Hälsoprogram

Samtliga rasklubbar kan införa ett hälsoprogram med mål att främja rasens utveckling. För SHK-anslutna rasklubbar ska kopia på hälsoprogrammet vara skickat till och godkänt av CS innan det börjar gälla.

Rasklubb utan ett hälsoprogram eller krav på utförande av hälsotester ska istället utföra de hälsotester nämnda i detta dokument.

SHK-anslutna rasklubbars hälsoprogram tar prioritet över andra rasklubbar.

Hjärtundersökning

Endast *Utan Anmärkning* (UA) godkänns och resultatet får ej vara äldre än 1 år vid parning.

Ögonlysning

Endast *Utan Anmärkning* (UA) godkänns och resultatet får ej vara äldre än 1 år vid parning.

ECVO/ACVO intyg krävs för avelsdjur bosatta utomlands.

DNA-testad anlagsbärare av PRA får endast användas i avel tillsammans med hund som är DNAtestad fri/clear eller hereditärt fri.

För övriga noteringar på ögonintyg kan dispens ansökas för kombination.

Avelsdjur som har vissa anmärkningar får användas i avel om denne paras med fri individ.

Kontakta alltid AK inför sådan kombination.

Patellaundersökning (PL)

Krav för samtliga avelsdjur där rasens genomsnittliga vikt **understiger 10kg.**

Endast *Utan Anmärkning* godkänns om inte hälsoprogram för respektive ras säger annat.

Armbågsledsröntgen (ED)

Krav för samtliga avelsdjur där rasens genomsnittliga vikt **överstiger 10kg.**

I dagsläget gällande standarder för avläsning är FCI och OFA..

För FCI – Röntgen ska avläsas *Utan Anmärkning* eller (för raser med tillgång till ED-index) ett index som överstiger 100 vid parningstillfället mellan avelsdjuren.

För OFA – resultat *Normal* godkänns.

Höftledsröntgen (HD)

Krav för samtliga avelsdjur där rasens genomsnittliga **vikt överstiger 10kg.**

I dagsläget gällande standarder för avläsning är FCI och OFA.

För FCI - A, A/B, B eller (för raser med tillgång till HD-index) ett index som överstiger 100 vid parningstillfället mellan avelsdjuren.

Hundar med D eller E får inte användas i avel.

För OFA – resultat *Excellent, Good* och *Fair* godkänns.

- PennHip -

Kan utföras på hund så tidigt som 16 veckor gammal, men rekommenderas från 20 veckor.

Resultat från PennHip används enbart för raser med ett hälsoprogram från SHK-ansluten rasklubb som använder sig av PennHip index för sitt avelsarbete.

Beroende på hälsoprogram så kan PennHip index ta större prioritering än traditionell röntgenavläsning, alternativt användas istället för FCI eller OFA röntgenavläsning.

PennHip bör dock i första hand användas som ett komplement till avelsarbetet.

Övriga tester

Det rekommenderas att utföra övriga hälsotester för respektive ras enligt OFA:

<https://ofa.org/chic-programs/browse-by-breed/>

Respektive rasklubb kan även ha ytterligare rekommendationer.

Övrigt

Tik som paras efter fyllda 7 års ålder ska **innan** parning ha erhållit veterinärintyg där det framgår att tiken har tillräckligt god kondition och hälsa för att användas i avel. Intyget får inte vara äldre än 1 månad vid parning. Intyget ska bifogas vid kullens registreringsansökan.

Testikelintyg bifogas registreringsansökan för alla hanhundar. Hanhundar som är exteriörbedömda eller beskrivna undantas från regeln men behöver bifoga underlag från exteriörbedömningen/beskrivningen. Inga kryptorkida hanar får gå i avel.

Bettintyg bifogas registreringsansökan för alla avelsdjur. Intyget måste utfärdas när hunden är minst sex (6) månader fyllda. Hundar som är exteriörbedömda eller beskrivna undantas från regeln men behöver bifoga underlag från exteriörbedömningen/beskrivningen. Endast hundar med korrekt bett enligt rasstandard får gå i avel.

Trubbnosiga raser (så som engelsk bulldog, fransk bulldog & mops) ska vara friskförklarad från Brachycephalic Obstruction Airway Syndrome (BOAS) enligt Respiratory Function Grading Scheme, RFG-Scheme. Resultatet får ej vara äldre än 1 år vid parning.

Genetiska Hälsotester

DNA-test av hund är enbart ett krav för raser vars hälsoprogram kräver det. Det rekommenderas starkt att uppfödare av hundraser utan DNA-tester i rasens hälsoprogram utför DNA-tester i sitt avelsprogram.

Övriga DNA-testrekommendationer hittas på OFA:s hemsida:

<https://ofa.org/chic-programs/browse-by-breed/>

Samtliga resultat skickas till ak@svenskahundklubben.se tillsammans med ett intyg utfärdad av legitimerad veterinär i Sverige.

I intyget måste veterinären:

- Identifiera hunden via chipnummer.
- Notera DNA-testets identifieringsnummer.
- Intyga att veterinären har utfört dna-testet.
- Intyga att DNA-testet skickas till laboratorium **av veterinären**.

Intyget ska vara daterat innan parningsdatumet.

Hundar som bor eller vistas i Sverige måste få sina DNA-tester utförda av legitimerad veterinär i Sverige.

För utländsk hund som ej vistas i Sverige ska testerna utföras och intygen signerats av legitimerad veterinär i hundens hemland, om inte rasklubben säger annat.

Samtliga resultat från dna-proven registreras.

Vid genetiska, recessiva (1-2 anlag), avvikelser gäller att bärare av den genen endast får paras med hund som inte är bärare.

För dominanta gener (gen som är aktiv med bara 1 anlag) får hund med 2 anlag aldrig användas i avel. Hund med 1 anlag får endast paras med hund som inte är bärare.

Dispens för hund med dubbla anlag kan ansökas med motivation.

Hund som är fri via avel (där hundens båda föräldrar är fri via DNA-test) behöver ej utföra DNA-test för respektive gen.

Avkommor till konstaterad bärare eller avkommor till hundar som är fri via avel får endast användas i avel efter eget DNA-test.

Merle-färgade hundar och även de hundar som ska paras med Merle-färgad hund måste DNA-testas oavsett hälsoprogram.

Hund med 1 anlag av Merle får enbart paras med hund utan. Hund med 2 anlag får ej gå i avel.

Övriga DNA resultat

SHK-an slutna rasklubbar kan ansöka om att få in ytterligare DNA-tester registrerade som ej passar in i ovannämnda upplägg. Exempelvis:

- Canine Diversity test - UC Davis, ej tillgänglig till alla raser.
Se UC Davis hemsida för mer info.
- Genetisk Inavelsgrad - Embark Vet.

Artificiell insemination (AI)

AI kan motiveras när hundarnas geografiska plats gör det svårt att planera parning. Dock föredras det att det finns tidigare dokumentation på hundarnas avelsförmåga. AI är ej acceptabelt om avelsdjuret har sänkt könsdrift eller störd fortplantningsförmåga. Ej heller då fysisk sjukdom eller defekt inte är orsakad av yttre omständigheter hindrar en normal betäckning.

Samtliga hälsoundersökningar gällande för rasen ska vara gjorda inom 12 månader före tappning av hanhund. Dispens kan ansökas.

Kopia ska bifogas vid registreringsansökan av valpkull.

I Sverige får AI enbart utföras av Jordbruksverket tillförordnad veterinär. Om AI utförs utomlands så hänvisas till motsvarande myndighet i landet.

Avelsspärr & Registreringsförbud

Registreringsförbud för uppfödare som strider mot SHKs regler och/eller riktlinjer. Generellt registreringsförbud för avkomma vars föräldradjur ej har giltig ECVO/ACVO intyg utfärdat av specialistveterinär innan parningstillfället.

Hund som utvecklat PRA eller är efter föräldrar som båda är anlagsbärare för PRA avelsspärras.

Tik som tidigare fött med hjälp av kejsarsnitt vid minst två tillfällen, fött fem (5) kullar samt för kryptorkid hanhund avelsspärras.

SHK-anslutna rasklubbar kan ha i sitt hälsoprogram att samtliga hundar avelsspärras tills hundarna antingen uppfyller kriterierna enligt deras hälsoprogram eller att hundarna godkänns av rasklubbens styrelse. I dessa fall gäller rasklubbens beslut. Ytterligare kriterier kan förekomma från respektive SHK-ansluten rasklubb.

Uppfödare kan ansöka om avelsspärr på hel kull innan valparna fyller 8 veckor gamla. Ägare av avelsspärrad hund måste gå via uppfödaren för att häva spärr. Enbart uppfödare kan ansöka om upphävning av avelsspärr på valp från egen uppfödning till AK.

**Enbart SHK-ansluten rasklubb vars hälsoprogram och/eller registreringsregler som använder sig utav avelsspärr för rasens avelsarbete kan sätta denna typ av avelsspärr.*

Dispens

Om avelsdjuret ej uppfyller kraven kan dispens ansökas via ak@svenskahundklubben.se med motivation om varför avelsdjuret i fråga ska gå i avel eller via CS om varför djuret ska stambokföras.

ÖVRIGT

Vid upptäckande av defekter i en hund, som anses vara ärftliga, reserverar SHK rätten att avelsspärta redan producerade avkommor och avvisa nya registreringsansökningar av valpar. AK kan, vid sådana tillfällen, kräva att avelsdjuret utreds tills det att AK med god säkerhet kan fastställa att andra relaterade hundar inte bär på den ärftliga defekten, eller gen som framkallar defekten och/eller sjukdomen i fråga. SHK står inte för kostnader som kan uppkomma.

Vid internationella samarbeten ska den utländska hunden minimum följa SHK:s regler och rekommendationer.

Bilagor

Av SHK erkända kennelorganisationer:

FCI - Fédération Cynologique Internationale

AKC - American Kennel Club

UKC - United Kennel Club

KC - The Kennel Club

IKU - International Kennel Union

UCI - Union Cynologie International

ACW - Alianz Canine Worldwide

För **Silken Windhound** erkänns även stamtavlor från ISWS (International Silken Windhound Society).

För följande raser erkänns enbart stamtavlor från specifika organisationer:

- **Alaskan Klee Kai** - AKC & UKC
- **American Bulldog** - NKC (National Kennel Club) & ABRA (American Bulldog Registry)
- **Olde Engle Bulldogge** - UKC

Kontakta respektive SHK-ansluten rasklubb vid stambokföring av hund med stamtavla från annan organisation än de ovannämnda.

Av SHK erkända Hundhälsa-organisationer

FCI – Fédération Cynologique Internationale

OFA – Orthopedic Foundation for Animals

PennHip – University of Pennsylvania Hip Improvement Program

Av SHK erkända Laboratorium

UC Davis

Laboklin

Embark Vet. Inc.

Optimal Selection / MyDogDNA

För resultat från andra laboratorium behövs en utredning göras för att säkerhetsställa att de uppfyller SHK:s intygskrav.

Kontakta ak@svenskahundklubben.se i god tid för enskild handläggning.